

KURYER LITEWSKI.

w Wilnie w Poniedziałek dnia 9 Czerwca v. s. 1830 Roku.

WIADOMOŚCI KRAJOWE.

Sankt-Petersburg dnia 31 maja.

Przez najwyższy rozkaz dzienny dnia 16 maja uwolnieni: na urlop: dowódca st. petersburskiego arsenału, Jenerał-maior baron Bode, za granicę na dwa miesiące; naczelnik 5tej artylleryy-kiey dywizyi, Jenerał-maior Esaulow Iszy, dla wyleczenia się z choroby, na sześć miesięcy; ze służby z przyczyny ran: leżący w artylleryi Potkownik, Tatyżin 2gi, w randze Jenerał-majora z mundurem i pensją zupełney płacy. (R. I.)

— Przez najwyższy rozkaz dzienny z dnia 17 maja: NAYJAŚNIEJSZY CESARZ JEGOMOŚĆ, na odbytem dnia dzisiejszego ćwiczeniu kawaleryyskiej dywizyi Gwardyi woysk Korpusu odwodowego, zostających pod Naczelnictwem Jego CESARSKIEJ WYSOKOŚCI CESARZEWICZA, znalazłszy obok żądanej szybkości, wzorowy porządek, żywość, dokładność, płynność i zupełną spokojność we wszystkich poruszeniach, w ogólności odznaczającą się znajomość przez każdego swej rzeczy, konie zaś w iak najlepszym stanie, oświadcza Jego CESARSKIEJ WYSOKOŚCI CESARZEWICZOWI wdzięczność i uznanie, a szczególne najwyższe zadowolenie: Dowódcy odwodowego Korpusu Jenerałowi iadzy Jenerał adjutantowi Hrabii Krasinskiemu, Naczelnikowi tej dywizyi Jenerałowi dywizyi Jenerałowi adjutantowi Kurnatowskiemu Dowódcę brygady 1szej brygady Jenerał-maiorowi Pęcherzewskiemu; Dowódcę półków Leyb-Gwardyi, Jenerał-maiorom: ułańskiego Jego CESARSKIEJ WYSOKOŚCI CESARZEWICZA Markowemu 3mu, grodzieńskiego huzarskiego Stradmanowi 3mu, Półkownikom i Adjutantom bokowym, dowodzącym na przegładzie półkami Leyb-Gwardyi: podolskim kirysierskim baronowi Frankowi i Lachnickiemu, ułańskim Jego CESARSKIEJ WYSOKOŚCI CESARZEWICZA Adjutantowi bokowemu Xęciu Woroniedkiemu i Wittowi, polskim strzelców konnych Adjutantowi bokowemu Zielonce i Millerowi, grodzieńskim huzarskim Adjutantowi bokowemu Tim. Jaziewemu 1mu i Paradowskiemu, wszystkim Panom Dowódcę szwadronów i Oficerom; a niższym rangom daruje po rublu srebrem, po funcie mięsa i po porcy wódki na każdego. (R. I.)

— Przez najwyższy dyplom pod dniem 15 maja, CESARZ JEGOMOŚĆ raczył mianować kawalerem orderu s. *Anny 1szej klasy*, Xiążęcia Wittgensteina, Jenerał-majora woysk Wielkiego Xięcia Hessa-Darmstadtzkiego.

— Przez najwyższy ukaz do Kapituły Orderów Rosyyskich pod dniem 15 maja, naytaskawiej mianowany kawalerem orderu s. *Anny 3ciej klasy*, Noel Peccer, sekretarz konsulatu Królewsko-Pruskiego w Smirnie, za okazaną gorliwość w interesach rosyyskich.

— Przez najwyższy ukaz do Kapituły Orderów Rosyyskich pod dniem 15 maja, naytaskawiej mianowani za gorliwą służbę i niezmordowane trudy około wynajdowania i dobywania bogatych złotonośnych piasków w okręgu fabryk hosiłowskich kawalerami Orderów: s. *Anny 2giej klasy*: berg hauptmann 5tej klasy Beger; s. *Włodzimierza 4tej klasy*, barhittenferwalterowie: Protasow 1szy i Ostermijer, oraz markzeider Protasow 2gi; s. *Anny 3ciej klasy*: hittenferwalter Kowanko i szichtmistrzowie Mordwinow i Freze.

KRÓLEWSTWO POLSKIE.

Warszawa dnia 4 czerwca.

SEYM KRÓLEWSTWA POLSKIEGO.

RAPPORT RADY STANU.

(Ciąg 2gi.)

B. Wychowanie publiczne.

1. Uniwersytet.

W Wydziale Prawa i Administracyi przydanej została Katedra Historii Prawa Rzymskiego; a do wykładu nauk Administracyynych dodany osobny professor.

Ogólna liczba uczniów w Uniwersytecie była w roku 1824 580.
— 1825 683.
— 1826 730.
— 1827 618.
zaś — 1828 653.

a mianowicie:

W Wydziale Teologicznym 37.
— — Prawa i Administracyi 318.
— — Lekarskim 126.
— — Filozoficznym 76.
— — Nauk i Sztuk pięknych 96.

Ogółem 653.

Zbiory naukowe przy Królewsko-Warszawskim Uniwersytecie funduszami krajowemi i ofiarami prywatnych zasłane ciągle wzrastają; i wszystkie już prawie odpowiedzieć mogą potrzebie i użytkowi publicznemu:

a w szczególności:

Biblioteka publiczna z końcem 1828 roku liczyła ogółem 122,631 tomów.

Gabinet rycin liczył razem 89,397 sztuk.

Ogród Botaniczny, Obserwatorium Astronomiczne, gabinety wzorów gipsowych, posągów i modeli, osobliwości starożytnych, tudzież mineralogiczny, zoologiczny, astronomiczny, fizyczny, laboratoryum chemiczne należące uporządkowane, corocznie, są pomnażane nowemi przedmiotami; również gabinety lekarskie, systematycznie urządzone, znacznie się powiększają; instytut zaś kliniki i akuszeryi, obok wykładu teorycznych wiadomości, przez ciągle praktykowane operacje, jest razem skutecznym ratunkiem w tych zwłaszcza chorobach, których objawianie się szczególnym bydyż może przedmiotem do zastanowienia i do korzystnych wniosków naukowych. Na koniec:

Gabinet numizmatyczny w roku 1828 został w osobnym lokalu uporządkowany.

2. Kształcenie nauczycieli do szkół wyższych.

Sposobiący się kosztem Rządu kandydaci na nauczycieli do szkół wyższych, podzieleni są na 3 oddziały:

1. Pobierający pomoc czyli stypendya przy Uniwersytecie.
2. Doskonalący się w zagranicznych akademiach i instytutach.
3. Znajdujący się w instytucie Pedagogicznym.

Instytut ten w formie konwiktu urządzony, oddawna był zamierzony i pożądanym; potrzeba bowiem było, aby młodzieńcy na przyszłych nauczycieli do szkół wyższych przeznaczeni, po ukończeniu Uniwersytetu mieli zapewnioną sposobność uzupełnienia naukowych wiadomości i nabywania sposobem praktycznym, do gruntownego wykładu i wpaiania w przyszłych swych uczniach zasad nie tylko nauk i umiejętności, lecz zarazem cnoty i obowiązków obywatelskich.

Przypadkowe trudności sprawiły, iż spoził się skutek tego zbawiennego zamiaru, z początkiem jednak 1827mego roku Instytut ten zaprowadzonym i w dogodnym, i blisko Uniwersytetu położonym lokalu umieszczonym został. Znajduje się w nim teraz 12 stypendystów, kandydatów na nauczycieli pod osobnym Rektorem.

Doskonalenie kandydatów odbywa się stosownie do przepisanych instrukcyi, przez konferencye z wyznaczonemi osobami, częścią z towarzystwa do xiąg elementarnych, częścią z pomiędzy profesorów Uniwersytetu lub skądinąd znanych. Na tych konferencyach ponawiany jest, wyjaśniany i dopełniany, sposobem badawczych rozmów, cały bieg nauk i umiejętności, które już kandydaci w wyższych instytutach odbyli.

Cały Instytut zostaje pod zwierzchnim kierunkiem Rady Stanu Dyrektora Jeneralnego wychowania publicznego, Prezesa towarzystwa do xiąg elementarnych.

3. Instytut Politechniczny.

Pożądany oddawna zakład Instytutu Politechnicznego, łącząc mający wszelkie środki naukowe i praktyczne, dla gruntownego sposobienia młodzieży do powołań przemysłowych, mianowicie do rolnictwa, rękodziel i handlu, zajął troskliwą Rządu staranność.

Za pośrednictwem wyznaczoney do tego celu Rady Politechnicznej wystano za granicę dwunastu wybranych, i stosownemi instrukcyami opatrzonych kandydatów, dla usposobienia się na przyszłych tego Instytutu profesorów.

Dla usposobienia zaś uczniów przyszłego Instytutu urządzono od roku 1826, szkołę przygotowawczą, która z końcem roku 1828 liczyła 94 uczniów.

4. Dozor szkolny.

Przez troskliwy dozór prefektów i nauczycieli religii, przez upowszechniane coraz skuteczniej ćwiczenia religijne, stan moralny instytutów naukowych wznosi się stopniami, i duch powinney uległości uczniów względem swej zwierzchności, zamiłowanie cnót i nauk, z pociechą widzieć się dać.

Stępnaczelny tej gałęzi poruczony poprzednio Kuratorowi Jeneralnemu, teraz powierzony jest zastępczo Dyrektorowi Jeneralnemu wychowania publicznego.

5. Towarzystwo Elementarne.

Towarzystwo Elementarne, oprócz swych dotychczasowych atrybucy; pozyskało nową, examinowania uczniów, którzy z edukacyi prywatney, lub ze szkół Woiewódzkich, po uzyskaniu świadectwa dojrzałości, do Uniwersytetu przechodzą.

6. Szkoły wyższe.

Liczba szkół Woiewódzkich wzrosła do 15, gdyż w roku 1824 szkoła wydziałowa Seyneńska, w roku 1825 szkoła wydziałowa Pińczowska, do stopnia Woiewódzkich zostały podniesione, a w roku 1828 nowa Szkoła Praktyczno-Pedagogiczna utworzona w Warszawie na Lesznie. Szkoła Woiewódzka w Kaliszu z uznanej konieczney potrzeby zmienioną została na wydziałową, przez odjęcie iey dwóch klas wyższych; natomiast w témże Woiewództwie, szkoła wydziałowa w Piotrkowie, do stopnia Woiewódzkiej jest podniesioną. Uczniów w Woiewódzkich szkołach z końcem 1828 roku było 6142, nauczycieli 225, a zatem więcej niż w raporcie w czasie Seymu 1825 roku złożonym: uczniów 1762, nauczycieli 35.

Szkół wydziałowych jest 16; uczniów w tych szkołach w roku 1828, było 2,907, nauczycieli 146, a zatem więcej nad liczbę ostatnim 4 letnim raportem podaną: uczniów 746, nauczycieli 15.

W trzech dotychczasowych szkołach podwydziałowych liczba uczniów wynosiła w roku 1828, 331, nauczycieli 17, a zatem zwiększyła się liczba uczniów o 154, nauczycieli zaś 4 przybyło.

7. Kształcenie nauczycieli do szkół niższych.

Instytutu nauczycieli elementarnych i organistów: w Łowiczu i Putawach, z których wychodzący uczniowie bywają zwykle umieszczani przy szkołach Parafialnych, liczyły uczniów Stypendystów 56.

8. Instytut Głuchoniemych.

Pomimo szczupłości funduszków, szkoła głuchoniemych liczyła z końcem 1828 roku uczniów: płci męskiej 34.
płci żeńskiej 22.

9. Instytut szkolny dla płci żeńskiej.

Zaprowadzona w Warszawie Szkoła Rządowa Guwernantek, kształci uczennice z pensyi wyższe w naukach wyższych, sposobiąc ie razem do korzystnego w przyszłości udzielania swych wiadomości innym, iako do tej usługi dla dobra publicznego przeznaczonym. Usilne starania rodziców o pomieszczenie w tej szkole swych córek dowodzą, iak mocno pożądaną był takowy Instytut, powierzony dozorowi pensyi i szkół wyższych płci żeńskiej w Stolicy i utrzymywany starannie wydał do końca 1828 roku 22 nauczycielek.

10. Szkoły Elementarne.

Gdy ciężar utrzymywania szkół tych, przez gminy, a szczególnie po wsiach, okazał się zbyt dotkliwym dla uboższych mieszkańców; celem przeto obmyślenia skuteczniejszych środków, dźwignienia upadłych i zaprowadzenia nowych szkół tego rodzaju, wyznaczoną jest deputacya, złożona z członków 3ch Komisyy Rządowych, to jest: wyznań i oświecenia, spraw wewnętrznych i policyi, i przychodów i skarbu. Deputacya ta przedstawić ma projekt nowego urządzenia szkół pomienionych.

Z końcem roku 1828, było w całym kraju szkół elementarnych,

po miastach	574.
a w nich uczniów	18830.
Szkół Elementarnych po wsiach	340.
a w nich uczniów	7958.
Szkół cyrkulowych Elementarnych w stolicy	10.
a w nich uczniów	732.
Szkółek prywatnych elementarnych w stolicy	72.
a w nich uczniów	879.
to jest, w ogóle było szkół tego rodzaju	796.
a w nich uczniów	28399.

co okazuje, iż w ciągu pięciu upłynionych lat, liczba szkół tych, o 85, a liczba uczniów o 9723 powiększyły się.

11. Szkoły rzemieślnicze niedzielne.

Szkoły rzemieślnicze niedzielne, miały po Woiewództwach 712 uczniów; w stolicy zaś 853, czyli ogółem liczyły z końcem roku 1828 uczniów 1565.

12. Szkoły dla Starozakonnych.

Istnące 4 publiczne szkoły starozakonnych w stolicy, dla płci męskiej i jedna dla płci żeńskiej, liczyły w roku 1828, 298 uczniów.

Szkoła Rabinów, w roku 1826 utworzona, i pod bezpośrednim dozorem Komitetu starozakonnych zostająca, składała się w roku 1828 z trzech klas, i liczyła uczniów 71, między którymi 24 kosztem Rządu utrzymywanych.

Oprócz nauki religijney wyznaniu temu właściwey, uczniowie sposobią się w tej szkole w językach polskim, niemieckim, francuzkim i hebrajskim; nabywają oraz wiadomości ieografii, matematyki, i nauk przyrodzonych.

C. Fundusze Duchowne i Edukacyjne.

1. Fundusze duchowne.

Pod tym tytułem mieszczą się dwa oddzielne etatowe źródła funduszków Duchowieństwa Polskiego. Te które Skarb publiczny corocznie Duchowieństwu wypłaca, na mocy etatów przez Waszę Cesarsko-Królewską Mość zatwierdzonych, i te, które z dochodów instytutów suppressyi uległych, ściągane bywają;

pierwsze wynosily:

A. Fundusze skarbu publicznego.

w roku 1824 — 1,493,422 zł. 14 gr.
— 1825 — 1,523,992 — 14 —
— 1826 — 1,586,900 — 7 —
— 1827 — 1,616,390 — 23 —
— 1828 — 1,636,906 — 17 —

Gdy zaś z tego źródła służącego na wydatki pozycjami etatowemi wskazane; Duchowieństwo czerpa, bądź tymczasowe uposażenie wyższych

godności hierarchii kościelnej, bądź stałą dotacją, bądź przemieniający zasitek, bądź też pewny rodzaj wynagrodzenia rozmaitych instytucji, lub beneficjatorów, tćm samćm, fundusze, o których tu mowa, większym lub mniejszym w miarę uznanej przez Rząd potrzeby ulegają zmianom, iak to wykazują powyżey domieszczone summy. Wszakże różnica w tym wzglćdzie, w zeszłych latach doświadczona, wypływa powiększey części z udzieleney kompetencyi, w zamian inkamerowanych na Skarb dochodów duchownych, i z uzupełnioney dotacyi tych beneficjatorów, których za godnych podobnego zaskitku Wasza Cesarzsko-Królewska Mość uznać raczytćś.

B. Fundusze po Instytutach supprimowanych.

Drugiego rodzaju, czyli etatem suppressywnym objętych dochodów, wpływów tak zaległe iak bieżące, były nastćpujące:

w roku 1824	— 761,136 zł. 22½ gr.
— 1825	— 759,632 — 13½ —
— 1826	— 787,397 — ¾ —
— 1827	— 792,191 — 18½ —
— 1828	— 752,812 — 18 —
w ogółe	3,853,170 — 15 —

Pomimo wszelkich usiłowań Kommissyi Rządowej Wyznań i Oświecenia, doświadczane w latach upłynionych klćski nieurodzaju, niska cena produktów, trudność ich spieniężenia, i wynikająca ztąd niezamożność kontrybuentów, znaczne go niedoboru stały się przyczyną, tćm więcey, że ściągane dawnieysze zaległości utrudniały pobór należytości bieżącey.

Pięcioletnie z tego funduszu wydatki w miarę wpływu użyte zostały, i tak:

1. Na uposażenie Duchowieństwa świeckiego w ilości	zł. 552,664 — 26
2. Na pensye osobom zakonnym po supprimowanych klasztorach	— 974,411 — 17
3. Na opłatę prowizyi od kapitałów	— 4,201 — 23
4. Na utrzymanie gmachów poklasztornych	— 39,897 — 14
5. Na szkoły dawniey przez klasztory utrzymywane	— 106,767 — —
6. Na pensye dla Urzędników	— 330,138 — 20
7. Na Administracyą Leśną	— 82,909 — 8½
8. Na pensye emerytalne dla sług poklasztornych	— 6,403 — 16
9. Na amelioracye budowli i pomiar dóbr	— 485,619 — 9
10. Na opłatę podatków	— 348,176 — 10½
11. Na opłatę długów poklasztornych	— 155,949 — 4
12. Na remissye i niedobory	— 282,824 — 12
13. Na neofitów	— 6,180 — 15
14. Na seminarya	— 260,135 — 6
15. Na reparacye kościołów	— 18,201 — 8
16. Na Xićży niedołążnością dotkniętych	— 11,267 — —
17. Na extraordynarya	— 179,037 — 6
Ogół zł.	3,844,784 — 20

A ponieważ pozostałość funduszu suppressywnego z roku 1823 na rok 1824 składająca się, tak z gotowizny iako też i z awansów wynosiła

a ogół pięcioletnich wpływów

Stan więc ogólny przychodu był zł. 4,150,489 — 8
Od której to summy odtrąciwszy ogół wydatków

Okazuje się przewyżka . . . zł. 305,704 — 18

Do ważnych czynności podających sposobność stałego urzćdzenia dóbr po Instytutach suprimowanych, należy pomiar w roku ieszcze 1823 zupełnie dokończenia.

Wyřrachowana obszerność ziemi, na podstawie pomiaru uzupełniona, wykazała: że dobra wzmiankowane, obeymują powierzchnni miary polskiej 8357 włok, 16 morgow, 53 prćtow, 88 stóp. Grunta orne wynoszą 4221 włok, 21 morgow, 33

prćtow, 55 stop; lasy zaś, włok 1726, morgow 15, prćtow 251, stop 52; resztę zajmują łaki, pastwiska, ogrody, zarośle, nieużytki i kontrowersa.

Zdawszy sprawę z obrotów fundusów duchownych, stosownemi etatami objętych, wypada dodać uwagę, że wszelkie inne duchowieństwa Polskiego fundusze w dobrach i gruntach, realnościach, procentach, dziesięcinach, czynszach, i t. p. przez właściciwych beneficjatorów administrowane, nie ulegają kontroлли Rządowej, co do dochodów i wydatków, lecz iedynie tylko co do całości i bezpieczeństwa zostają pod opieką Kommissyi Rządowej Wyznań i Oświecenia, która starając się ciągle o udokładnienie dokonanych ieszcze w roku 1818 spisów we wszelkich zdarzeniach dotyczących hypoteki, windykacyi, spłat i nowych lokacyi, sama skuteczną w każdym razie niesie Instytutom pomoc i obronę.

C. Fundusze Poznańskie.

Do rzędu funduszw duchownych, pod tytułem oddzielnego depozytu w Kassach składanych, należą fundusze po-Poznańskie, czyli tak zwane realności i kapitały Instytutów Poznańskich, które linia graniczna pomićdzy Prusami a Królestwem Polskim w tuteyszym pozostawiła kraiu.

Fundusze rzeczone, śledzone ciągle od 1823 roku, znacznie się podniosły, a ustanowiony od nich roczny dochód zł. pol. 43,438 gr. 20, aż do dalszego zarzćdu wpływa iako depozyt do Kassy ogólney suppressyney.

D. Długi kahalne.

Duchowieństwo Polskie posiada nadto fundusze, które w przyszłości dopiero zrealizowanemi bydź mogą, a takimi są długi na dawnych kahalach lokowane, tak w Woiewództwach po-Pruskich iako i po-Galicyskich.

Ostatnie przez Rząd Austryacki zrealizowane, i Skarbowi Królestwa Polskiego do zaspokoienia przekazane, iako ciężar tegoż Skarbu zostają pod rozpoznaniem Kommissyi Centralney Likwidacyney. Pierwszych zaś realizacya przez zniesienie kahalów utrudzoną została.

2. Fundusze edukacyjne.

Etat funduszw edukacyjnych obeymował:

w roku 1824	zł. 2,096,170 gr. 3
— 1825	— 2,247,215 — 7
— 1826	— 2,262,674 — 25
— 1827	— 2,245,040 — 6
— 1828	— 2,144,881 — 2

Opłaty od uczniów wyłącznie przeznaczone na utrzymywanie Kollaboratorów, gabinetów i bibliotek szkolnych wynosiły:

w roku 1824	zł. 175,061
— 1825	— 173,307
— 1826	— 174,800
— 1827	— 162,536
— 1828	— 163,289

3. Legata.

W upłynionych pięciu latach wszćdzie można było widzieć, szczere chćci przykładania się do dobra ogólnego. Jakoż na cele religiyne i edukacyjne poczynione legata, oprócz przekazanych funduszw w gruntach, realnościach, daninach, i t. d. wynosiły w pięciu upłynionych latach ogólny kapitał 631,791 zł. 14 gr. to iest: dla Instytutów edukacyjnych zł. 252,000, — dla Duchowieństwa zł. 379,791 gr. 14; legata te przez Rząd przyjęte i zatwierdzone, otrzymały już zabezpieczenie hypoteczne; spłacone zaś tak zarzćdzone zostały, aby obdarowane Instytuta ztąd wypływające dochody, iak nayregularniey pobierać mogły.

4. Regulacya hypotek.

Zabezpieczenie hypoteczne rozcićgnęła Kommissya Rządowa Wyznań i Oświecenia do wszystkich funduszw Religiynych i edukacyjnych, tak krajowych, iako i zagranicznych, opartych na dobrach w Królestwie Polskim, położonych. Czynność ta, postćpując w miarę regulacyi hypotek w całym kraiu, na zasadzie Prawa Seymowego z roku 1818 odbywanych, ukończyła się roku 1825.

Przy spłaceniu funduszw hypotecznych, listami zastawnemi, Instytuta publiczne otrzymały

satisfakcyą wielu kapitałów, takich nawet, które dotychczas dla niedokładności początkowych spisów wcale wiadomemi nie były.

Ogół spleconych i w Banku złożonych fundusów Instytutowych po koniec roku 1828 był następujący:

w Listach zastawnych zł. 6,025,400 gr. —
w gotowizni . . . — 15 926 — 21
Razem zł. 6,221,326 gr. 21

II.

Wydział Sprawiedliwości.

1. Sądownictwo Cywilne.

W Sądach Pokoju zagodzono spraw:

w roku 1824 . . .	3002
— 1825 . . .	2507
— 1826 . . .	2724
— 1827 . . .	2694
— 1828 . . .	2566

Odbyto Rad familiynych:

w roku 1824 . . .	1990
— 1825 . . .	1901
— 1826 . . .	1573
— 1827 . . .	1436
— 1828 . . .	1419

W sprawach przed Sądownictwo cywilne wytoczonych wydały wyroków:

a) Wydział Sporne Sądów Pokoju:

w roku 1824 . . .	15,020
— 1825 . . .	14,924
— 1826 . . .	15,293
— 1827 . . .	15,936
— 1828 . . .	15,683

b) Trybunał Cywilny I Instancji:

w roku 1824 . . .	14,641
— 1825 . . .	14,216
— 1826 . . .	13,517
— 1827 . . .	13,921
— 1828 . . .	13,347

c) Trybunał Handlowy:

w roku 1824 . . .	3260
— 1825 . . .	2322
— 1826 . . .	2280
— 1827 . . .	2567
— 1828 . . .	2469

d) Sąd Appellacyjny:

w roku 1824 . . .	1922
— 1825 . . .	1971
— 1826 . . .	1909
— 1827 . . .	1897
— 1828 . . .	1637

e) Sąd Najwyższy Instancji:

w r. 1824 wydał wyroków ostatecznych . . .	200
Decyzji rekurs odrzucających . . .	166
w roku 1825 wyroków ostatecznych . . .	171
Decyzji rekurs odrzucających . . .	180
w roku 1826 wyroków ostatecznych . . .	185
Decyzji rekurs odrzucających . . .	165
w roku 1827 wyroków ostatecznych . . .	220
Decyzji rekurs odrzucających . . .	150
w roku 1828 wyroków ostatecznych . . .	270
Decyzji rekurs odrzucających . . .	185

Spraw Konkursowych i Likwidacyjnych z czasu Rządów Pruskiego i Austriackiego pozostałych ukończono 15

Pozostało do ukończenia 18

2. Sądownictwo Kryminalne, Policyjno-Poprawcze, i Policyjne.

a) Wydział Sporne Sądów Pokoju jako Sady Policyi Prostey ułatwiły spraw policyjnych:

w roku 1824 . . .	19,209
— 1825 . . .	20,145
— 1826 . . .	20,758
— 1827 . . .	20,557
— 1828 . . .	20,652

b) Sady Policyi Poprawczej ułatwiły spraw:

w roku 1824 . . .	12,890
— 1825 . . .	14,158
— 1826 . . .	14,798
— 1827 . . .	14,063
— 1828 . . .	14,342

c) Sady Kryminalne wydały wyroków:

w roku 1824 . . .	2680
— 1825 . . .	2848
— 1826 . . .	2925
— 1827 . . .	2886
— 1828 . . .	2803

d) Sąd Appellacyjny w zastępstwie Sądu Kassacyjnego wydał wyroków ostatecznych w sprawach Policyjnych, Poprawczych i Kryminalnych:

w roku 1824 . . .	517
— 1825 . . .	603
— 1826 . . .	515
— 1827 . . .	577
— 1828 . . .	664

Miedzy przestępstwami nayliczniejszymi były kradzieże.

Prośb o ulaskawienie przedstawionych było, w ciągu powyższych lat pięciu, tak wiekopomney pamięci Najjaśniejszemu Cesarzowi i Królowi, ALEXANDROWI I, iako też i Waszey Cesarsko Królewskiej Mości, 29 — Z tych 24 osób, otrzymało kar złagodzenie.

Prośb zaś, które przełożone zostały Xięciu Namiesnikowi Królewskiemu, a później Radzie Administracyney Królestwa, było w ciągu upłynionych lat pięciu 4169.

W skutek których otrzymało złagodzenie, lub zupełne darowanie kary osób 1523.

Spraw karności przeciwko Urzędnikom Sądowym w obowiązkach swoich wykraczającym ukończono:

w roku 1824 . . .	75
— 1825 . . .	53
— 1826 . . .	70
— 1827 . . .	31
— 1828 . . .	56

pozostało zaś tego rodzaju spraw

do ukończenia 64

Miedzy pociągniętymi do odpowiedzialności, znajdowali się tylko niższych stopni Urzędnicy.

3. Administracya Depozytów.

Kommissya Sprawiedliwości w upłynionym pięcioletnim przeciągu czasu ciągle czuwała nad całością Depozytów, nad zachowaniem w administrowaniu ich funduszami przepisanego porządku, i nad regularnem układaniem rachunków przez Kassyerów Depozytowych.

Ostateczne zaspokojenie Depozytów pozostałych po sądach Pruskich, zostało już oznaczone Trybunałom Cywilnym przez Skarb Królestwa, w Aktywach Szarwarkowych.

Jednak zupełne zaspokojenie Depozytów, tak po Rządzie Pruskim, iako i Austriackim dotąd jeszcze nie nastąpiło.

Pożądany w tej mierze skutek zawisł:

a) Od wynagrodzenia przez Skarb Królestwa, defektów depozytowych, wykrytych po Urzędnikach Pruskich, któryto przedmiot ostatecznie jeszcze nie jest ułatwionym.

b) Od zwrócenia przez Rząd Austriacki fundusów, wziętych z Kass depozytowych i zaspokojenia innych pretensyj do niego mianych, podług zasad stosownie do Konwencyi Wiedeńskiej z dnia 17 czerwca 1821 ułożonych, a wedle których ma nastąpić wzajemna ekstradycyja, i zwrot depozytów między Królestwem Polskiem, a Austrią.

Właścicielom wylegitymowanym, z depozytów wszystkich Trybunałów wydano w gotowiznie, w papierach za pieniądze idących, i w Aktywach.

w roku 1824 zł. 4,571 127 gr. 7½
— 1825 — 2,505,346 — 9
— 1826 — 5,278 576 — 2
— 1827 — 2,592,252 — 21
— 1828 — 3,924,340 — 16

Przeciąg czasu po ustaniu Rządów Austriackiego i Pruskiego, zerwał się związek w osobach posiadających fundusze depozytowe. Jedni przemielili się za granicę, o drugich życiu i pobycie nie ma wiadomości, niektórzy przelali swe prawa na innych, wreszcie przeszli też prawa na ich spadkobierców po części nieletnich, względem których

DODATEK

Wilno dnia 9 Czerwca r. s. 1830 roku.

osobne należy zachować ostróżności;—Takich szczegółowych pozycy majątkowych, które dały powód do nowych zatrudnień, było . . . 4486.

Z tych ukończono . . . 3983.

Pozostało zatem jeszcze do załatwienia tylko . . . 503.

Depozyta przy Sądach Kryminalnych i Poprawczych, lubo już z końcem roku 1825 były uporządkowane, iednak w roku 1824 w niektórych szczegółach swej regulacyi stanowiły jeszcze dla Kommissyi Sprawiedliwości przedmiot szczególniejszego dozoru.

Z rozpoczętych w roku 1823 rewizy tych depozytów, ukończoną została rewizya w Sądzie Poprawczym Obwodu Radomskiego, a z rewizyi w Sądzie Poprawczym Obwodu Warszawskiego Wydziału I, ta wynikła korzyść, że po spieniężeniu efektów odebranych obwinionym, do których pomimo wezwań nie zgłosili się właściciele, oddano do Kassy Kommissyi Woiewódzkiej 11,324 zł. 18 gr.

Ustanowienie Banku Polskiego ważną w Administracyi Depozytów sprawiło zmianę, wedle bowiem Art. 11, 31, 40 i 46 Postanowienia Waszey Cesarzsko Królewskiej Mości z dnia 17 stycznia 1828, wszelkie Depozyta, tak dawne, iako i nowe, w Trybunałach, u Regentów i innych Urzędników znajdować się mogące, do Banku przeniesionemi być powinny. Po ułożeniu zasad co do naydogodniejszego sposobu extradycyi, uskuteczniiono już przeniesienie Depozytów z Trybunałów Handlowego i Cywilnego Woiewództwa Mazowieckiego, niemniej z Sądu Kryminalnego Woiewództwa Mazowieckiego i Kaliskiego. (G. W.)

(Dalszy ciąg w następnym Nrze.)

ANGLIA.

Londyn dnia 4 czerwca.

Dnia 30 zeszłego miesiąca o stanie zdrowia J. K. M. wyszedł następujący biuletyn: „Król zle noc przepędził. J. K. M. oddech miał bardzo trudny.” D. 31 maja: „Król dobrze noc przepędził i oddech J. K. M. nieco był trudny.” D. 1 t. m. „Król spokojnie noc przepędził, w innych względach stan J. K. M. nie odmienił się.” — „D. 2 Król przeszłej nocy spał dobrze. J. K. M. doświadcza czasem ciężkości oddychania.” — Wczora doniesiono: „Król wczora mniej miał ciężkości w oddychaniu i spokojnie noc przepędził” a w dzisiejszym biuletynie donoszą: „Król wczoraszey nocy spał mało, zupełnie iednak ią dobrze przebył. Oddychanie niekiedy miał trudne.” — Okolnik nadworny z dnia 31 maja donosi: „Stan znajdowania się J. K. M. od kilku dni był całę niezadowolający; Król całkiem prawie stracił apetyt, używał tylko nieco portweynu z wodą” — D. 1 t. m. Król w umiarkownie pomyślnym stanie noc przebył i symptomata iego cierpienia zostały ulżone. W tymże sposobie są i późniejsze doniesienia. — Większa część Członków Familii Królewskiej (prócz Xcia Sussex i Xęcia Leopolda) do pałacu się zebrali; takż Xzę Wellington, Sir R. Peel, Poseł Rossyyski, i t. d.

Gazeta dworska donosi, że Król mianował Kommissyą do wyciskania iego cyfry z Lorda Farnborough, Jenerała W. Repnel i Jenerała F. A. Barnhard. — Stęple do zastępowania podpisu królewskiego już są przygotowane. Obadwa na srebrze: na iednym napis George R., na drugim G. R. Wczora już mnóstwo tym sposobem papierów przystępowano. Lord Farnborough zajmował się wykonywaniem stęplowania; Xię Wellington i Hrabia Aberdeen byli obecni, iako świad-

kowie. Wczora robota około tego trwała blisko dwóch godzin, i zdaie się, że Królowi nie przyniosło żadney trudności udzielanie potrzebnych rozkazów.

— Podług prywatnych doniesień z Paryża pod d. 2 t. m. wieczorém, Król postanowił, wydać do narodu odezwę, zachęcającą do wyboru deputowanych zgodnie z myślą Króla. — Dalej donoszą, że Xię Fryderyk Niderlandzki, a w przypadku, jeżeliby odmówił, Xię Emil Hesko-Darmstadtzki, na panującego Xęcia Grecyi wybranym ma być. — Dwie francuzkie fregaty z eskadry blokującej i jedna korweta angielska przybiły do brzegów algierskich. — Hrabia Bourmont miał oświadczyć, że d. 26 t. m. będzie iadł obiad w Algierze. Statek parowy, Jerzy IV, otrzymał rozkaz iak nayspieszniej płynąć do Algieru, dla uważania floty francuzkiej. (K. H.)

FRANCYA.

Paryż dnia 1 czerwca.

Xię Gustaw Waza, podług tutejszych gazet, ma za sobą głosy Francyi i Anglii, wynoszące go na Władzcę Grecyi. Przeciw Xiętom Saskim i Bawarskim jest teraz zarzut, że są wyznawcami religii katolickiej: gdyż w niedostatku Xięcia Greckiego wyznania, pierwszeństwo może być dane Xięciu protestantskiemu.

Podług listów z Aranjuez pod 20 maja, d. 18 t. m. odbył się rada ministeryalna, na której postanowiono, Stany Królestwa około końca września zwołać. Mówią, że już rozkaz w tej rzeczy do Jeneralney Deputacyi Królestwa jest wydany. Naybliższą zasadą do tego ważnego érzodka jest stary zwyczaj, zwoływania tego Zgromadzenia na narodziny spodziewanego następcy tronu, i powiadaia, iż na ten raz, mającemu się narodzić następcy, bez względu na różnicę płci, uroczysta przysięga będzie wykonana. Lepiej iednak świadomi mają utrzymywać, że Korteżom przełożona zostanie do modyfikacyi Konstytucya Królestwa.

Marszałek Marmont, Xię Raguzy, ma podobno zająć miejsce Xcia Mortemart przy Dworze Cesarzsko Rossyyskim.

Tahir-Basza, który do Tulonu przybył, udał się takż do Algieru, ale przez dowódcę naszej eskadry blokującej odprawiony został.

Matka Bonapartego d. 15 z. m. zupełnie prawie ozdrowiała. Przeciwnie Kardynał Fesch niebezpiecznie zachorował i tegoż dnia świętymi Sakramentami został opatrzony. (K. H.)

— Dnia 2 —

Wiele statków kupieckich napotkało wyprawę naszą pod wysokością przylądka Krzyżowego. Płynę one dwiema liniami, w prostym kierunku na Mallorca.

Listy naszego wodza wyprawy od brzegów afrykańskich donoszą, że d. 14, 15 i 16 mocne tam panowały wiatry, które go zmusiły wypłynąć na otwarte morze. Nader żywą oświadcza niespokojność względem brygów Silene i Aventure, które 20 godzin na wschód ztamtąd około przylądka Bin-gut rozbite zostały. (Monitor.)

Podług inoych doniesień brygi Faun i Palinurus, w porcie algierskim zgruchotanemi zostały: część ludności w głębi bawalnów pograżona, reszta zaś przez Algierczyków nayneilitościwiej wymordowana.

Donoszą z Perpignanu pod 26 z. m. że 3 okręty naszej wyprawy, wielkiej klęski doznały w zatoce Caduques.

Pozwolono drukować. Z polecenia JW. Litewskiego Wojennego Gubernatora.

Andrzej Bucharski Rzeczywisty Radca Stanu i Kawaler.

w Drukarni Redakcyi.

DODATEK

Wilno dnia 9 Czerwca v. s. 1850 roku.

P o d r a d y.

1 Od Wileńskiego Kommissoryackiego Kommissyonierstwa niniejszém ogłasza się: czy nie zechce kto wziąć na siebie dostarczenie do magazynu Kommissoryackiego Wileńskiego rzeczy do obwiązywania, mianowicie łańcuchów nowych 10000, sznurów pieńkowych grubych 15000 i do zszywania 20,000; iżby ci iawili się do Kommissyonierstwa z pewnemi i dostatecznemi dla skarbu ewikoyami na targi naznaczone u niego na to roku teraźniejszego augusta 11, 12 i 13, i dla należytego przetargu dnia 18 tegoż mca. Wilno, 1850 roku iunii 6 dnia.

8mey Klasy Tołubiejew.

Za Sekretarza Czerehini.

Aktuaryusz Szyraiew.

1 Od Rządu Gubernialnego Mińskiego ogłasza się: iż w Stuckim Powiecie w miasteczku Nieświżu postanowiono przerobić z dwóch starych nieświżskich stajen na taką jedną za sumę wyliczoną podług śmiety rubli assygn. 3975; zatem życzący wziąć takowe przerobienie, zechcą przybyć dla targow z prawami ewikoyami na pierwsze dwa terminy, mianowicie: pierwszy dnia 9 a drugi 10 iunii roku bieżącego, do Sądu Ziemskiego Powiatu Stuckiego, na trzeci zaś ostateczny termin dnia 26 iunii i dla przetargu 27 tegoż mca do Izby Skarbowey Mińskiej, gdzie za przybyciem życzącym okazane zostaną warunki, smieta i plan. Dnia 30 maja 1850 roku.

Sekretarz F. Arcimowicz.

Stołonaczelnik Siemienow.

1 Od Izby Skarbowey Witebskiej ogłasza się: iż na dostarczenie zapasow i materyałow na potrzebę szpitalow wojskowych, ustanowionych w Dyneburgu i powiecie iego Użwałdzie, naznaczaia się targi w teyże Skarbowey Izbie następującego mca iunii dnia 26, 27 i 28. Dostawka ta ma być zostawiona różnym w szczególności osobom podług niżej wyrażonych podziałow, tak, żeby przedmioty każdego udzielnego podziału, przyjęte zostały jedną tylko osobą, a mianowicie:

Podział 1.) Za pud: bułek pszennych, miodu patoki, maki owsianej, soli; krup: owsianych, ięczmiennych; za funt: krup: perłowych, Smoleńskich, pszennych; za pud: srodu ięczmiennego, grochu, siemienia konopnego, ięczmienia czyszczonego, patoki cukrowej.

Podział 2) Za pud: mięsa, oleju konopnego, sadła świnięgo; za funt tłustości: iłowiczey, baraniej, masła, oleju makowego, orzechowego i oliwy; pęcherzow wołowych za sztukę; za funt: cielęciny, baraniny; stynki suszonej za pud, kur rznionych za sztukę.

Podział 3) Za wiadro: kapusty kwaszonej wpółbiałej, ćwikły kwaszonej; za pud: cebuli szczypiora, cebuli rzepkowatej, chrzanu w korzeniach, zieleniny świeżej; pieprzu czarnego za funt; marchwi w korzeniach za pud; gorczycy albo siemienia gorczycznego za funt; czosnku za pud; chmielu za funt; mięty niemieckiej za pud; za funt: jagod świeżych: ber-

berygowych, winogron niedojrzałych, wiszeń, brusznic, jeżewin, smrodzin; żurawin za ćwierć; soku cytrynowego za sztof; jagod iadłowcowych za pud; za funt: herbaty zwyczajney maykonu, szalwii.

Podział 4) Za wiadro piwa; drożdży za garniec; za wiadro: wódki, octu winnego, octu zbożowego, wina reńskiego portweynu; zbitnia za szklankę.

Podział 5) Mleka krowiego za wiadro; iaiak kurzych za setnię.

Podział 6) Cukru melisu za funt; za pud: mydła kulistego, świec tołowych; za funt: krochmalu białego, laku N. 1, N. 2, N. 3; nici: białych, surowych, smoły szwieckiej, smoły płynnej czyli dziegieciu za pud; tytoniu w liściach za funt; za rezę papieru do pisania: białego, szarego, tektury, bibuły; galasu za funt; atramentu za butelkę; piór gęsiich do pisania za setnię; owsa za ćwierć; za pud: siana, kredy, wapna palonego, słomy żytniej, otrębi pszennych; szpilek mosiężnych za setnię, tasien płóciennych za arszyn; trun za sztukę; psiej skóry białej za sztukę; wiennikow brzożowych za setnię; mioteł brzożowych za sztukę; za funt: wosku żółtego, smołki do kadzenia, siarki; starzynny płócienney za pud; igielek za setnię; piawek żywych za sztukę; węgli brzożowych za ćwierć, flaneli za arszyn; kuperwasu za funt.

Podział 7.) Za sążeń drow: jednopolanych brzożowych z olchowemi i trzypolanych sosnowych z iadłowemi.

Podział 8.) Pobielenie miednych naczyń za pud.

Podział 9) Za pranie czarney lazaretney bielizny: za parę pończoch: nicianych, welnianych; za sztukę fartuchow, szlafroków drellichowych, nawleczek do poduszek, nawleczek grubych, za firanki do łóżek, bandaży, ręczników, kosynek, serwet, kaftany białowe, obrusy, gatki, szlafroki dymkowe, nawleczek materacowych, szlafrokow stołowych, kołder białowych, szlafnic, koszul, prześcieradeł, podszewek do kołder, chatatow sukiennych i białowych, kołder sukiennych, kaftany dymkowe, koszul do wzrostu człowieka, kompresow i chustek od nosa. Wreście że niema dostateczney liczby żyjących, niektóre podziały albo i cała dostawka do szpitalu, może być zostawiona jednej osobie na czas roczny lub dwóroczny. Życzący przyjąć takowe dostarczenie z mnieyszeniem w stosunku do sprawkowej w gubernii za september 1829 rok ceny, mogą przybyć na wyżej wspomniane terminy do Witebskiej Izby Skarbowey z dowodami praw swoich na wyświe do podradow, takoz z pewnemi i dostatecznemi ewikoyami.

Sekretarz Horodecki.

Kancellarzysta N. Podwiński.

U w i a d o m i e n i e.

1 Za pozwoleniem Rządu CESARSKIEGO Wileńskiego Uniwersytetu zakłada się Instytut płci żeńskiej w mieście Gubernialném Mińsku, przez Montegrandich. Nauki w onym będą się wykładały następne: 1. *Nauka Reli-*

gii i obyczajów. 2. *Języki*, Polski, Rosyjski, Francuski i Niemiecki, a kto by życzył, będzie się dawał włoski i angielski, w których dobrze mówić, czysto wymawiać, czytać i czytać rozumieć, oraz pisać poprawnie w rozmaitym stylu i wiadomość o celuierszych autorach (czyli nanka literatury). Przedmioty niektóre będą się dawały w języku francuskim, co ułatwi pędzsy w nim postęp. 3. *Jeografia* fizyczna i polityczna będzie połączona z wiadomościami statystycznymi, także wykładac się będzie część astronomicznej dla poznania kształtu i obrótu ziemi, oraz długości i szerokości jeograficznej. 4. *Rachunki* czyli arytmetyka, cztery proste działania tak z liczbami iednorodnymi iako też różnego gatunku, także ułamki, stosunki, reguła trzech prosta, odwrótna, składana, procentu i spółki; przytém rachunki gospodarcze i registratura. 5. *Historja powszechna*, tak starożytna iako też nowożytna, do naszych szczególnie ściągająca się czasów. 6. *Historja naturalna*, o systematycznych układach Zoologii i Botaniki, oraz poznawanie zwierząt i roślin. 7. *Rysunki*, rysowanie cieniów i półcieniów, oraz rysowanie figur w różnych widokach. 8. *Kaligrafia*, czyli sposoby pięknego pisanja. 9. *Muzyka*, prócz grania na fortepiano i śpiewania czyli wokał, będą się wykładały początkowe zasady muzyki, generał baśu i kompozycji. 10. *Ręczne roboty*, szycie białizny, sukien, wyszywanie, haftowanie i robienie kwiatów. 11. *Gospodarstwo*, o urządzeniu wewnętrznem domów czyli folwarków i t. p. Do wyżej wspomnianych nauk będzie sześciu nauczycieli i dwie guwernantki cudzoziemki. Życzący umieścić w niżej pensyonie swoje córki lub pupile, zechce się zgłosić do Instytutorów, tam może obszerniey się zawiadomić o urządzeniu tego Instytutu, albowiem znajdzie w nim instrukcyę w której są objęte wszystkie szczegóły.

Montegrandi.

Dozwala się drukować, Wilno 1830 d. 7 czerw. Cenz. L. Borowski.

Tabakiera zgubiona.

1 W dzień Zielonych Świątek znaleziona została srebrna Tulska roboty tabakiera, właściciel przeto oney raczy się iawić domnie dla iey odebrania. 1830 r. iunii 8 dnia.

Wileński Policmeyster Podpółtkownik Chrzastowski.

Oświadczenie.

1 Oświadczenie z naysolenniejszym zażaleniem imieniem Ur. Wincentego Nowickiego Regenta i Adwokata Subsseliów Wileńskich, przeciwko Starozakon. Aronowi Michelowiczowi Cwilingowi czyni się z następney okoliczności i o to: tenże starozakonny Aron Cwiling ku nagłym potrzebom swoim na dokumnt obligacyney w dniu 15 msca junii 1815 r. z terminem opłaty w dniu 23 apryla 1816 roku przy świadectwie od siebie uproszonych pieczętarzy własnoręcznie podpisany i sporządzony, a tegoż dnia w Kancelaryi Ziemskiej Pttu Wileń. aktykowany, oraz za dopłatą za walor papierów powtórnie w dniu 30 xbra 1821 r. w Kancelaryi Grodzkiej pttu Trockiego aktykowany a żalącego się summe gotowych pienię-

rubli sr. 867 odliczył, wziął, pożyczł, i że takowy dług summowny stosownie do praw bez sądu i dekretu żalujący będzie miał prawo dostateczne z dochodów kamienicy tegoż Cwilinga, w mieście Wilnie przy ulicy Rudnickiej pod N. 286 położoney wyręczyć, oraz meble, ruchomość przez publiczną licytacją na satysfakcyę opłaty takowego długu wyprzedać, osobnym dokumentem obligacyino - assekuracyjnym w dacie wyrażoney sporządzonym, i tegoż dnia przed aktami Ziem. Wileń. osobiście przyznanym, Cwiling najmocniey zapewnił. Która to Cwiling prawdziwą nierzetelnością rządzącą się, gdy nie opłacał takowego długu, zmusił żał. do poszukiwania prawem, dla czego przechodząc przez liczne iurydykcyę aż w Rządzącym Senacie, dla podpisu imienia i nazwiska po hebrajsku (gdyż inaczej nie umiał) wyrażone dokumenta mocą ukazu 1804 r. xbra 9 dnia o rozporządzeniu żydów piszącego unieczemniono, lecz summe zawinioną iżby opłacił zabezpieczono; późniejszy zaś ukazem w dziele przez wszystkie, a wszystkie Naywyższe Jurydykcyę przeszłym i przez NAYJASNIEYSZEGO CESARZA zatwierdzonym dnia 30 marca 1829 r. do exekucyi w całym Państwie Wszech Rosyi rozestłanym, że podpisy imion i nazwisk żydowskie do tranzaktów uczynione były i są dobre, oraz naydostateczniejszy dowodem postanowiono. Tenże Cwiling osobno z licytacji publiczney w Kommissyi Kommissyorackiego Depo rozmaite artykuła zakupiwszy, do zapłacenia za one potrzebował gotowych pieniędzy, iakoż za kaucyą proszącego na dwóch domach murowanych w mieście Wilnie przy ulicy Wileńskiej pod NN. 713 i 714 położonych opartą, a w Kancellaryi Grodzkiej Wileńskiej przyznaną na oblig swój własnoręcznie podpisany dnia 10 augusta 1817 roku Magistraturze Wileńskiej, powszechnego opatrzenia wydany, od teyże gotowych pieniędzy summe w złocie holenderskim ezer. złt. 450 i rubli assygn. 4,000 wziął, pożyczł, od którego kapitału zapłaciwszy iednoroczny procent, za dalsze wszystkie lata potąd niepłacił i niepłacił; za iaką wygurowaną nierzetelność Cwilinga na rzecz Skarbu Monarszego wyrażone domy ewikcyi uległy zasekwestrowanemu zostały i intraty z onych pobierają się na rzecz Skarbu. Żalący się z innych funduszów swoich pewną summe do tegoż przykazu na ten dług część wniósł, a z przyczyny nieopłaconego kapitału przez Cwilinga, każdoroczne procenta i od onych peny ustanowione, przez Przykaz liczonemi były i są, z czego massuje się znaczna summa. Po zawinieniu takowych summ pod niebytność w kraju tutejszym tegoż Cwilinga, lecz za granicą przebywania iego, żalący się w zastępstwie i na żądanie iego czynił nieodbitie potrzebne erekcyę w kamienicy iego, opłacał podatki i niektóre długi za tegoż Cwilinga, a to gotowemi pieniędzmi żałcy ze swoich funduszów wedle urzędowych dowodów pisma do roku 1818 nastających i zebranych depansował, których liczyło się na tymże Cwilingu rubli srebr. 950, złt. 2 gr. 26 i drugiej rubli srebr. 606 złt. 6 gr. 7, oprócz dalszych należnościów z rachunków liczyć się mogących, o co chociaż w iurydykcyach właściwych był wiedziony proceder, a przez akta inkwizyoyi

kalkulacyi weryfikacyi było wyprobowanym, również dla prawdziwej nierzetelności Star. Arona Cwilinga tenże proceder ukończonym nie został; takowe wszystkie wyliczone summy od Arona Cwilinga do opłaty w gotowych pieniądzech należne wynoszą ilość summ rubli sr. 2,404 kop. 36 $\frac{1}{2}$ czerw. złt. 400 i rubli assygn. 4,000 drugie tyle licząc procentu, czyni masę summ rubli sr. 4,808 kop. 73, czerw. złt. 800 i rubli assygn. 8,000 oprócz pen i procentow od procentow przez Prykaz Wileński liczących się, a w poszukiwaniu tych wszystkich summ od Cwilinga należnych, żalący się przechodząc procederami liczne Juryzdykcyje, akta inkwizycyj i odbywszy i Rządzący Senat, stopniami processow z własnego funduszu wydatkował już tysiąc kilkaset rubli sr. a maszkod, strat z tego przyczu toż na kilka tysięcy rubli sr.; że zaś tylekroć wyrażony Aron Cwiling niezliczone razy przyrzekał i upewnił rozliczyć się i opłacić, a tego do dziś dnia niespełnił, oraz tenże Aron Cwiling od kilku lat, gdy nayduże się pod sądem wojennym, i w tym celu dotąd jest więźniem, czyli pod strażą od Korony, z którym niemogąc żadnego ostatecznego układu czynić, dla tego wyż wyrażone zażalenie o krzywdach prawdziwie uczynionych i sprawiedliwej należności w aktach publicznych zapisując, w dodatku Kuryera Litewskiego, o tém dla prawnej wiadomości stron umieścić zapewniam, i w dowód tego podpisem własnym mego ręki stwierdzam. Pisan w Wilnie 1830 r. miesiąca junii 2 dnia.

Wincenty Nowicki Regent i Adwokat Sub. Wileńskich.

Roku 1830 miesiąca junii 6 dnia po rezolucyi w Magistracie Wileńskim dnia dzisiejszego nastąpiły, przed aktami Miasta Wilna stawiając obecnie W. Wincenty Nowicki Regent i Adwokat Subsel. Wileń; takowe oświadczenie wpisać do protokołu potocznego podał, świadcząc Ignacy Misiewicz M. W. Regent.

Dozwala się drukować. Wilno 1830 dnia 7 czerwca. Cenzor L. Borowski.

Prenumerata.

nb. Kop. sr. 60 w Wilnie, kop. sr. 70 na prowincyi.

1 Na romans pod tytułem: Przygody mego gospodarza i jego rodziny; czyli powieść z dyliżansu, w dwóch częściach zawarty napisany przez L. A.

Nieść wsparcie ludzkości cierpiącej jest nayszlachetniejszym czynem i naysłodszą powinnością człowieka. Los, który jednych ustawicznie nęka, drugim stale sprzyja, innych znówu w drażliwym utrzymuje stanie, już głaśniejąc, już prześladowając, policzył niedawno do ofiar swego igrzyska Jankowskiego obywatela miasta Wilna, który był właścicielem domku na Popowszczyźnie. Niedosć iż mu porwał pierwszą żonę i pozbawił go wzroku, trzebaż jeszcze było? by w nocy ze czternastego na piętnasty maja roku bieżącego, cały dom ze wszelkimi ruchomościami od nielitościwego gromu spłonął, by z kilkorga dzieci, dwoje starszych stało się pastwą płomieni, a druga żona, gdy w tak straszliwym położeniu z pogardą swego życia usiłowała ocalić drobne swe dziatki, zostawszy od ognia uszkodzoną, padła ofiarą śmierci, a razem miłości macierzyńskiej. Kogoż tak okropny stan bliźniego do litości nie wzbudzi? Któż będzie tak nieczułym, aby odmówił mu wsparcia? Z mojej strony chciałem coś uczynić na podźwignienie tej rodziny; lecz nieznałszy nic miłszego nad moję pracę, z tej dochod poświęcam Jankowskiemu i drobnym jego dziatkom, i ta jest przedmiotem niniejszej prenumeraty.

Łączmy szanowni czytelnicy niepokonane usiłowania z pracą i ofiarami, a poświęcając się godnie dla wsparcia cierpiącej ludzkości, nie zrażeni żadnemi trudnościami, przekonamy zawistnych, że ludzkość i dobroczynienie, są u nas powszechnemi i narodowemi cnotami. Imiona wasze nayłaskawsi dobroczyńcy umieszczone będą na czele dzieła, i zapisane niezłamtymi śladami na wieczne czasy w sercach przez was uszczęśliwionych.

Prenumerata przyjmuje się w Redakcyi Kuryera Litewskiego, u Wielmożnego Stanisława J. Borodzioza byłego profesora w Królestwie Polskiem, utrzymującego bibliotekę abonamentalną w domu JW. Podbięty, przy ulicy Sawicz, tudzież u JWW. i WW. osób po różnych miejscach, które wzruszone niedolą Jankowskiego, nayłaskawszym poświęceniem raczyły się przyłożyć do zbioru niniejszej prenumeraty.

Dozwala się drukować, Wilno 1830 d. 4 czerwca. Cenz. L. Borowski.

Ogłoszenia po raz 2gi i 3ci.

Przeżądź majątku.

2 Litewsko-Wileńska Izba Powszechney Opieki niniejszém ogłasza, iż w niej będzie się przedawać z aukcyjnego targu oddany na ewikcyę za uchybieniem terminu nieruchomy majątek Wysoki Dwór obywatela byłego Kowieńskiego Marszałka Franciszka Kozakowskiego położony w Upickim Powiecie Wileńskiej Gubernii, w którym w ostatniej 1816 roku rewizyi liczy się 18 włościańskich męskiej płci dusz, we cztery miesiące od dnia późniejszego wydrukowania w St. Petersburgskich lub Moskiewskich gazetach; do czego osobno naznaczone będą poprzednicze terminy. Maja 28 dnia 1830 roku.

Инспекторъ Андрей Сейфертъ.
Секретарь Иванъ Солиmani.

Publiczna przeżądź.

3 Litewsko Wileńska Izba Powszechney Opieki niniejszém ogłasza, iż w niej będzie się przedawać z aukcyjnego targu oddany na ewikcyę za uchybieniem terminu murowany dwupiętrowy dom Porucznika Wiszniewskiego położony w Mieście Wilnie na zaułku Skopówce, pod N. 174; do czego naznaczono powtórne terminy pierwszy 4, drugi 8, i trzeci ostateczny 11 dnia lipca miesiąca 1830 roku. Życzący kupić dom ten, mogą przybywać do Izby Powszechney Opieki pomienionych dni podczas posiedzeń i widzieć w Niey przedawanego domu inwentarz z oceną. Apryla 28 dnia 1830.

Непременный Членъ Пемръ Клейсъ.
Секретарь Иванъ Солиmani.

Wilno dnia 9 Czerwca v. s. 1830 roku.

*Ogłoszenie poraz 2gi i 3ci.**P o z e w.*

z JEGO IMPERATORSKA MOŚĆ NAY-JAŚNIEYSZY NAYPOTEŻNIEYSZY WIELKI MONARCHA IMPERATOR NIKOŁAY PAWŁOWICZ Całą Rossyą Samowładnający etc. etc. etc.

Tobie JW. Felixowi Hrabi Strutyńskiemu P. S. G. M. P. D. dóbr Klucza Lipowieckiego dziedzicowi pozwanemu, z osób dóbr summ i wszelkiego majątku Władzą Monarszą przykazujemy: abyś W. T. JW. pozwany, na termin zjazdu Sądu Rozbiorowego na gruncie dóbr miasta Lipowca w dniu 10 czerwca teraźniejszego 1830 roku w sprawie niżej mianowanej powódki z iey wierzycielami mianey lub też na następnych terminach z Limit prorogacyow i odłożeń przypadających agitować się mianego, sam oblicznie i zawito stawiał się na prawne wezwanie JW. Joanny z Zamoyskich Strutyńskiej S. H. dóbr Klucza Lipowieckiego dożywotney posiadaczki, oraz summ kollokacyynnych iako też z okupna wierzycieli ng. JW. Łukasza Strutyńskiego S. H. i K. nabytych i na teyże fortunie mianych właścicielki powódki, która polegając na prawach i sprawiedliwości, na skutek dekretu Sądu Ziemskiego Powiatu Lipowieckiego w sprawie teyże z iey wierzycielami mianey roku idącego 1830 dnia 6 marca zapadłego, a zaś dnia 10 miesiąca i roku iednychże ogłoszonego JW. powódkę do przypozwania successorów męża swego ng. JW. Łukasza Strutyńskiego na termin wskazanego zjazdu obowiązującego, tudzież rezolucyi Sądu Konkursowego na majątku teyże JW. powódki agitować się zaczętego, w dniu 7 maja iednegoż 1830 roku ogłoszoney toż przypozwanie successorów ng. JW. Łukasza Strutyńskiego spełnić, i one w gazecie Kuryera Litewskiego umieścić polecającoy, W. T. do atentowania całkowitego dzieła Rozbiorowego na majątku JW. powódki z iey wierzycielami odbywać się mianego, iako też ulegania we wszystkim zapaść mającym wyrokom Sądu Konkursowego, dóbr Klucza Lipowieckiego tak z tytułu rozciągającego się na onych prawa dożywotnego JW. powódkę od ng. JW. Łukasza Strutyńskiego męża postępującego iako też z powodu mienia na teyże fortunie przez JW. powódkę summ kollokacyynnych oraz z okupna wierzycieli ng. JW. Łukasza Strutyńskiego na wspomnioney tyle razy fortunie poprzedniczemi dekretami rozbiorowemi pomieszczonych przez nie nabytych tyczącym się, taż JW. Powódka przypozywa, staw się w T. JW. pozwany i do odpowiadania we wszystkim, lub też w razie nie stawienia się rezolucyom sądu Konkursowego ulegania bądź gotow. Pisan w Lipowcu dnia 17 maja 1830 roku.

Dozwala się drukować. Wilno 1830 dnia 6 czerwca. Cenzor L. Borowski.

Przedaż publiczna.

z Od Kiiowskiej Izby Powszechney Opieki ogłasza się, iż w niej będzie się przedawać z publicznych targow drewniany dom w

1szej części miasta Kiiowa położony, przynależący do Rzeczywistej Radczyni Stann Nadziei Obołońskiej, za niepłacenie pożyczoney przez nie z tey Izby summy; życzący pomieniony dom kupić, mogą przybywać do tey Izby na terminy, które mają być naznaczone we cztery miesiące, rachniąc od ostatniego wydrukowania w Litewskim Kuryerze tego ogłoszenia i o których będzie osobno publikowano.

gro Класа К. Рабчевски.

z Od Kiiowskiej Izby Powszechney Opieki ogłasza się, iż w niej będzie się przedawać z publicznych targow drewniany dom z murywanym budynkiem w 3ciej części miasta Kiiowa położony, przynależący do Radzey Honorowego Lwa Borzakowskiego, za niepłacenie pożyczoney przezeń z tey Izby summy. Życzący pomieniony dom kupić mogą przybywać do tey Izby na terminy, które mają być naznaczone w cztery miesiące, rachniąc od późniejszego wydrukowania w Litewskim Kuryerze tego ogłoszenia i o których będzie osobno publikowano.

gro Класа К. Рабчевски.

Sądy Exdywizorskie.

3 Sąd Taxatorsko-Exdywizorski dóbr Rynkszel i wszelkiego funduszu W. Stanisława Staszyńskiego Sędz. Granicz. powiatu Rossieńskiego w dniu dzisiejszym odkład dzieła Exdywizorskiego dla nieprzybywania pretensorów do dnia 20 augusta 1830 zapisując, przez niniejszą awizacyą strony interessowane zawiadamia, że od dnia 20 augusta 1830 naydaley w przeciągu tygodnia iednego dla oszczędzenia masy ogólnego funduszu, to iest w dniu 28 augusta 1830 r. do namowy izbę zamknio, a na pretensye nieobjawione prawną amissyą zapisze. Datt. 1830 maja 23 dnia.

Adam Szuksza b. Pisarz Grodz. Telszew.
Józef Makarski P. b. Gr. pttu Wiłkomier.
Michał Purzycki Sędzia Ziem. pttu Kowień.

P o d r a d y.

3 Ryzki Ekonomiczny Komitet drog komunikacyi niniejszém wzywa żyjących na targi w tym Komitecie 10, 11 i 12 dnia następującego czerwca miesiąca odbyć się mające, na oddanie robot wygłębienia w teraźniejszym roku forwateru na rzece zachodniej Dzwiny, wyłamania płyty na odmiale Botwancach i przyległym mu progu Stołbówiszczach 148 kub. sąż., w progu Krywuszach 19½ kubiecz. sążni i wprogu Rommel ½ kub. sążni, z dostawą przy tém potrzebnych dla pomienionych robot materyałow, instrumentow i rzeczy, w załączoney przytém wiadomości oznaczonych; iakowi to życzący i zechcą przybyć doń na te targi z pewnemi i dostatecznemi ewikcyami, na których objawione będą i kondycye.

Za Sekretarza Masłow.

Wiadomość o materyałach i instrumentach potrzebujących się dla robot Forwateru rzeki za-

chodniey Dzwiny na mieliznie Bołwancach i progu Stołhowiszczu, Krywuszy, Żeśt i Rommel.

Do jakich mieysc.	Nazwanie materyałow i instrumentow.	Li-czba
Do Odmia-	Bierwion iodłowych 3 sąż. 5 wier.	26
	Desek — — — 3 — 2 diuj.	88
tu Boł-	— — — — 3 — 1 1/2 —	28
	— — — — 3 — 1 —	13
wancow	Żerdzi — — — 3 — 2 wier.	10
	Anszpugow brzozywych 1 1/2 — 1 1/2 —	34
2 1/2 wiorsty	Cienkich wierówek	100
także fol-	Gwozdzi 9 diunymowych	394
	— — troyciosu	3125
warku	— — iednociosu	1200
Kirholm.	Workow płóciennych podwójnych do bakierów	13
	Kołow dtag. i sąż. grub. i fut.	50
	Lodzi	12

Za Sekretarza Mastow.

3 Ryzki Ekonomiczny Komitet dróg Komunikacyi ninieyszém wzywa życzących podiać się dostawy dla robot II Dyrekeyi Windawskiej Wodney Komunikacyi od 10 do 15 koni od dnia zawarcia kontraktu po dzień 15 października teraźniejszego roku i przyiać muięy

od cen objawionych, za używane do wylewania wody przy zabiianiu palow i do maszyn rozeirających wapno po 2 rub. 20 kop. za zmianę, a dla rozmaitych podwozek to iest z telegami i poganiaczami po 3 rub. na dzień. Jakowi życzący i zechcą przybydż na targi w tymże Komitecie 3, 4 i 5 dnia następuiącego czerwea mca odbydż się mające, z pewnemi i dostatecznemi ewikeyami. Warunki na tę dostawę będą obja-wione przy targach.

Za Sekretarza Masłow.

Przed a.

3 Pałac murowany, wraz ze szpichrzem trzypiętrowym także murowanym, z placami i dalszemi przynależytościami w mieście Kownie położony, do dziedzictwa JW. Antoniego Chrapowickiego b. Pułkownika W. Pol. i Kawalera przynależny iest do sprzedania; życzący nabyć może powziąć wiadomość o cenie i warunkach, w mieście Wilnie w pałacu Senatora Ogińskiego u mieszkaiącego tam dzie-dzica.

Wolno drukować, Policmeyster Chrzęstowski.

Wiadomość o produktach żywności na targach przedawanych, i o taxie, po iakiej należy przedawac w Wilnie niżej wyrażoną żywność, w Radzie Miasta Wilna sporządzona.

Wyiasnienie za iaką cenę w Wilnie na targach w przeszłym tygodniu przedawaty się wszelkie produkta i wiktuały hurtem.

Beczka rossyyska maiąca w sobie garcy rossyyskich 144.									
Żyta ozimego	{	Suchego	5	—	5	—	5	—	5
		Surowego	9	—	10	—	9	—	—
Pszeniczy	{	Ozimy	7	—	7	—	—	—	—
		Jarey	4	—	4	—	4	—	—
Jęczmienia			3	—	3	—	5	—	3
Owsa			3	30	3	30	5	30	3
Gryki			6	—	5	—	6	—	—
Grochu			—	—	—	—	—	—	—
Bobu			—	—	—	—	—	—	—
Siemienia	{	Lnianego	4	—	4	—	4	—	—
		Konopnego	10	8	10	8	10	8	—
		Jęczmiennych	14	12	14	12	14	12	—
Krup	{	Owsianych	10	8	10	8	10	8	—
		Gryczanych	—	—	—	—	—	—	—
Pud Rossyyski maiący funtow Ross. 40.									
Łoiu wołowego i baranego {		Surowego	2	—	2	—	2	—	—
		Topionego	5	—	3	—	3	—	—
Miodu przasnego, tłuczonego z woskiem			2	40	2	40	2	40	—
Wosku topionego niebielonego			14	—	14	—	14	—	—
Swiec {	Woskowych	{	18	—	18	—	18	—	—
		{	15	—	15	—	15	—	—
{	Łoiowych	{	3	20	3	20	3	20	—
		{	3	30	3	30	3	30	—
		{	2	20	2	20	2	20	—
Włókna towarne go	{	Łnu	1	50	1	50	1	50	—
		Pieńki	—	—	—	—	—	—	—
Siana {	Murożnego		—	10	—	10	—	10	—
		Blotnego	—	8	—	8	—	8	—
Słomy {	wiązanej pud		—	7	—	6	—	6	—
		tartey wóz iednokonnny	3	50	3	50	3	50	—
Faska 6 garcowa masła dobrego			8	—	8	—	8	—	—
Soli kuchenney beczka garcy ross. 48			—	—	—	—	—	—	—
Beczka gar. ross. 40 w sobie zawieraiąca:									
Piwa pospolitego	{	Lekkiego	3	30	3	30	3	30	—
		Dubeltowego	—	—	—	—	—	—	—
		Indykow	1	—	1	—	—	—	—
Ptastwa domowego po parze	{	Kur	—	30	—	30	—	30	—
		Gęsi	—	—	—	—	—	—	—
		Kaczek	—	—	—	—	—	—	—
Ptastwa dzikiego po parze	{	Głuszców	—	—	—	—	—	—	—
		Cietrzewi	—	—	—	—	—	—	—
		Jarząbków	—	—	—	—	—	—	—

Taxa wedle iakiej należy przedawac w rozdrobrozmaiłą żywność w Wilnie od d. 8 msca iunii 1830 roku po dzień 15 tegoż mca.

Chleba pod cyfrą i Nrem piekarza.

		Razowego {	zwycaiznego	
Żytniego . .	{	Pytlowego .	Bulka	
			Bulka	
			Bulka	
Pszennego pytlowego . .	{		Bulka	
			Bulka	
			Bulka	
Maki pszenney pytlowej .	{	Cienkiey		
		Sredniy		
Mięsa świeżego wołowego z dokładką do funta iednego miększu, iedney ćwierci funta rury nayprzedniejszego				
sredniego				
Ozór wołowy świeży ieden naywiększy				
Głowa, nogi, pluca, flaki				
Mięsa świ-niego wę-dzonego i	{	Sloniny {	Świeżey	
			Wędzoney	
		Sadła {	Świeżego	
			Wędzonego	
		Podbrzusia, schaby i szynki		
			Głowizna i nogi ogółem	
świeżego {	Wątroby, serce i kiszki ogółem			
	Masła świeżego			
Soli kuchenney				
Swiec {	{	Woskowych {	Białych	
			Żółtych	
		Łoiowych .	Przywoż.	
		Mieyscowych		
Krup {	{	Jęczmiennych {	Dartych	
			Fluczonych	
		Owsianych czystych .	Buynnych	
		Gryczanych .	Drobnych	
Piwa pospolitego . .	{		Lekkiego	
			Dubeltowego	
Wódki Kraiowej żytniej czystey pro by				
Ryby żywey {	{	Szczupaka, okunia, wę-gorza sztuk . .	wielki	
			sredni	
			mały	
Lina, leszcza i innych sztuk . .	{		wielki	
			sredni	
			mały	
Ryby nie-żywey {	{	Sielawy {	naywiększey kopa	
			sredniy	
			mały	
		Wszelkiej inney drob.		
		Zowiacey sie molawka		